

UCHWAŁA Nr 460 RADY MINISTRÓW

z dnia 19 listopada 1957 r.

w sprawie zasad podziału zysku oraz finansowania środków obrotowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrom: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spożywczego i Skupu, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Przemysłu Drobniego i Rzemiosła, powiązanych z budżetem centralnym.

I. Podział zysku i finansowanie strat.

§ 1. Ilekroć w niniejszej uchwale mowa jest o zyskach bądź stratach ministerstw i centralnych zarządów — należy przez to rozumieć saldo zysków i strat centralnych zarządów wchodzących w skład ministerstw albo saldo zysków i strat przedsiębiorstw podległych centralnym zarządom.

§ 2. 1. Zysk planowany ministerstw, centralnych zarządów i przedsiębiorstw dzieli się na:

- 1) odpisy na fundusz zakładowy przedsiębiorstw,
- 2) odpisy na fundusz rozwoju przedsiębiorstw,
- 3) odpisy na fundusze rezerwowe,
- 4) część podlegającą wpłacie do budżetu centralnego bądź na rzecz jednostki nadrzędnej.

2. Zysk faktycznie osiągnięty dzieli się zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 i 2.

§ 3. 1. Ministerstwo dokonuje podziału zysku (§ 2) na części przeznaczone na:

- 1) fundusz zakładowy w wysokości ustalonej odrębnymi przepisami,
- 2) fundusz rozwoju przedsiębiorstw w wysokości określonego w bilansie dochodów i wydatków odsetka od łącznej kwoty wartości realizacji produkcji i usług przedsiębiorstw wytwórczych, budowlano-montażowych i usługowych oraz marży handlowej (prowizji, narzutów) przedsiębiorstw obrotu towarowego po potrąceniu podatku obrotowego i podatku od operacji nietowarowych,
- 3) fundusz rezerwowy w wysokości określonego w bilansie dochodów i wydatków odsetka od kwoty odpisów na fundusz rozwoju przedsiębiorstw (pkt 2),
- 4) wpłatę do budżetu w wysokości zysku planowanego pomniejszonego o odpisy z zysku, o których mowa w § 2 ust. 1.

2. Jeżeli planowany zysk ministerstwa w 1958 r. nie wystarcza na pokrycie potrzeb, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 3 — ministerstwo otrzyma z budżetu centralnego uzupełniającą dotację celową; jeżeli przy podziale zysku faktycznego, zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 i 2, osiągnięty zysk wystarcza na pokrycie potrzeb, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 3, uzupełniająca dotacja celowa ulega zwrotowi.

3. Na pokrycie strat ministerstwa planowo-deficytowe otrzymają dotację z budżetu centralnego niezależnie od dotacji celowej, o której mowa w ust. 2.

§ 4. 1. Przepisy § 3, z wyjątkiem przepisu ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio do centralnych zarządów i przedsiębiorstw, z tym że:

- 1) przedsiębiorstwa dokonują wpłat na rzecz centralnych zarządów, a centralne zarządy na rzecz ministerstw albo:
 - a) z tytułu odpisów z zysku, albo
 - b) z tytułu różnic między cenami fabrycznymi a cenami rozliczeniowymi (obejmującymi planowany koszt własny wyrobów powiększony o planowany zysk),
- 2) przedsiębiorstwa mogą otrzymywać od centralnych zarządów a centralne zarządy od ministerstw albo:

- a) dotacje na pokrycie strat oraz dotacje celowe, albo
- b) dotacje wyrównawcze na pokrycie różnic między cenami fabrycznymi a cenami rozliczeniowymi (obejmującymi planowany koszt własny wyrobów powiększony o planowany zysk).

2. O zastosowaniu jednej z zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, decyduje właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów, a w zakresie towarów rynkowych również w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

§ 5. 1. W toku wykonywania planu ministerstwa, centralne zarządy i przedsiębiorstwa dokonywać będą podziału faktycznie osiągniętego zysku na poszczególne części w takich proporcjach, w jakich dokonano podziału zysku planowanego.

2. W zależności od obowiązującego w danym ministerstwie, centralnym zarządzie i przedsiębiorstwie systemu odpisów na fundusz zakładowy Minister Finansów może w porozumieniu z właściwym ministrem ustalić, że podział zysku według zasad ustalonych w ust. 1 będzie dokonywany w stosunku do zysku pozostającego po odliczeniu odpisów na fundusz zakładowy.

3. Ministerstwa na podstawie decyzji Ministra Finansów uzgodnionej z zainteresowanymi, a centralne zarządy i przedsiębiorstwa na podstawie decyzji ministerstw bądź centralnych zarządów — mogą otrzymywać dotacje na pokrycie strat oraz dotacje celowe albo w wysokości proporcjonalnej do wykonania planu realizacji, tj. w takiej wysokości, jaka odpowiada założonemu w bilansach dochodów i wydatków stosunkowi procentowemu dotacji na pokrycie strat bądź dotacji celowej do wartości zrealizowanej produkcji i wykonanych usług, albo w wysokości ustalonej w tych bilansach.

II. Finansowanie środków obrotowych.

§ 6. 1. Na dzień 1 stycznia 1958 r. nastąpi wyrównanie środków własnych przedsiębiorstw (z uwzględnieniem planowanych pasywów stałych) do wysokości normatywów (w przedsiębiorstwach handlowych z ograniczeniem normatywu na towary w wysokości 30%) w drodze przejęcia przez centralne zarządy bądź ministerstwa nadwyżek środków obrotowych przedsiębiorstw albo centralnych zarządów oraz sfinansowania przez centralne zarządy bądź ministerstwa niedoborów środków obrotowych przedsiębiorstw albo centralnych zarządów; normatywy na dzień 1 stycznia 1958 r. będą ustalone w dotychczasowym trybie.

2. Nadwyżki bądź niedobory środków obrotowych ministerstw na dzień 1 stycznia 1958 r. zostaną rozliczone z budżetem.

§ 7. 1. Normatywy środków obrotowych (z wyjątkiem normatywów na dzień 1 stycznia 1958 r.) oraz ich wzrost bądź zmniejszenie w ciągu roku ustalają przedsiębiorstwa we własnym zakresie.

2. Przedsiębiorstwa obowiązane są jednak przestrzegać metod normowania środków obrotowych ustalonych przez jednostki nadrzędne.

§ 8. 1. Niedobory środków obrotowych na początek roku (z wyjątkiem niedoborów na dzień 1 stycznia 1958 r.) oraz wzrost środków obrotowych w ciągu roku podlegają pokryciu z:

- 1) funduszu rozwoju przedsiębiorstw,
- 2) kredytu bankowego.

2. Niedobory środków obrotowych na początek roku podlegają ponadto pokryciu z funduszy rezerwowych w przypadkach, o których mowa w § 11 pkt 3.

3. Nadwyżki środków obrotowych na początek roku (z wyjątkiem nadwyżek na 1 stycznia 1958 r.) oraz sumy zwalnające się w związku ze zmniejszeniem normatywów środków obrotowych w ciągu roku pozostają w przedsiębiorstwach z przeznaczeniem na zwiększenie funduszy rozwoju tych przedsiębiorstw. Jeżeli przedsiębiorstwu nie są potrzebne środki na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa, ministerstwa bądź centralne zarządy mogą przejąć stwierdzone nadwyżki środków obrotowych z przeznaczeniem na zwiększenie funduszy rezerwowych. Przejęcie to winno być dokonane w formie zmniejszenia funduszu statutowego istniejącego w przedsiębiorstwie.

III. Fundusz rozwoju przedsiębiorstw.

§ 9. 1. Na fundusz rozwoju przedsiębiorstw przeznaczają się:

- 1) część zysku przedsiębiorstw bądź dotacje celowe, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2,
- 2) nadwyżki środków obrotowych na początek roku przedsiębiorstw, o których mowa w § 8 ust. 3.

2. Środki z funduszu rozwoju przedsiębiorstw przeznaczają się w pierwszej kolejności na uzupełnienie niedoboru na początek roku bądź wzrostu w ciągu roku własnych środków obrotowych w granicach normatywów z uwzględnieniem pasywów stałych, a w przedsiębiorstwach obrotu towarowego w granicach normatywów pomniejszonych o 70% normatywu na towary. W drugiej kolejności środki z funduszu rozwoju przedsiębiorstw przeznaczają się na fundusz inwestycyjny, ustalony według zasad określonych odrębnymi przepisami.

3. Jeżeli potrzeby przedsiębiorstw w zakresie uzupełnienia niedoboru bądź wzrostu własnych środków obrotowych w granicach normatywu wyprzedzają w czasie wygospodarowanie funduszu rozwoju przedsiębiorstw — bank może udzielić przedsiębiorstwu kredytu podlegającego spłacie z funduszu rozwoju przedsiębiorstw.

4. Bank może ponadto udzielić kredytu przedsiębiorstwu obrotu towarowego w granicach 70% normatywu na towary.

IV. Fundusze rezerwowe.

§ 10. 1. Fundusze rezerwowe tworzy się w ministerstwach, a z upoważnienia ministerstw również w centralnych zarządach w granicach kwot ustalonych dla ministerstw. Ministerstwa zobowiązane są wydzielić i przekazać fundusze rezerwowe dla tych centralnych zarządów i jednostek równorzędnych, które finansowane są ze środków podległych przedsiębiorstw.

2. Fundusze rezerwowe będą lokowane na odrębnych rachunkach w bankach.

3. Na fundusze rezerwowe ministerstw (centralnych zarządów) przeznacza się:

- 1) część zysku przedsiębiorstw bądź dotacje celowe, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 i ust. 2,
- 2) nadwyżki środków obrotowych na początek roku oraz sumy zwalnające się w związku ze zmniejszeniem normatywów środków obrotowych w ciągu roku, przejęte przez ministerstwa bądź centralne zarządy zgodnie z § 8 ust. 3,
- 3) nie wykorzystane przez ministerstwa i centralne zarządy dotacje na pokrycie strat oraz dotacje celowe.

§ 11. Fundusz rezerwowy służy do:

- 1) pokrycia przewidzianych w niniejszej uchwale wypłat dokonywanych przez ministerstwa bądź centralne zarządy na rzecz budżetu lub centralnych zarządów albo przedsiębiorstw w przypadkach, w których wypłaty te nie mogą być z jakichkolwiek przyczyn dokonywane ze środków przeznaczonych na ten cel,
- 2) realizacji gwarancji wobec banku za spłatę kredytów udzielonych przedsiębiorstwom,
- 3) pokrywania niedoborów środków obrotowych przedsiębiorstw na początek roku w całości lub w części w przypadkach, w których pokrycie tego niedoboru z funduszu rozwoju przedsiębiorstw byłoby niemożliwe.

§ 12. Jeżeli rozmiary funduszy rezerwowych ministerstw przekraczają ich potrzeby, o których mowa w § 11, Minister Finansów może nadwyżki z tego tytułu przejąć do budżetu centralnego jako nadwyżki środków obrotowych.

§ 13. 1. Minister Finansów w porozumieniu z zainteresowanymi ministerstwami może ustalić odmienne zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zysków, strat i środków obrotowych ministerstw, centralnych zarządów bądź przedsiębiorstw z budżetem, jak również rozliczeń między ministerstwami, centralnymi zarządami oraz przedsiębiorstwami.

2. Właściwi ministrowie w uzgodnieniu z Ministrem Finansów ustalają na podstawie przepisów niniejszej uchwały dla podległych jednostek szczegółowe przepisy o zasadach i trybie dokonywania rozliczeń. W szczególności przepisy te ustalają, że pokrywanie ponadplanowych strat z funduszu rezerwowego będzie mogło nastąpić tylko po uprzedniej szczegółowej analizie przyczyn ponadplanowych strat, opracowaniu planu uzdrowienia gospodarki przedsiębiorstwa i wyciągnięciu konsekwencji w stosunku do osób, których działalność przyczyniła się do powstania omawianych strat.

§ 14. W odniesieniu do resortów wymienionych w tytule niniejszej uchwały traci moc uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1955 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym i budżetami terenowymi z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych (Monitor Polski Nr 21, poz. 205) oraz te przepisy uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw objętych budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-55, poz. 630), które są sprzeczne z niniejszą uchwałą.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1958 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz